

A HALÁSZAT MINDEN ÁGAZATÁT FELŐLELŐ SZAKLAP.

KIADJA: AZ ORSZÁGOS HALÁSZATI EGYESÜLET ♦ ♦ SZERKESZTI: UNGER EMIL DR.

:: :: Kéziratok és szakkérdések :: ::
a szerkesztőség címére küldendők.

Előfizetési díjakat és hirdetések az
Országos Halászati Egyesület
(Budapest, V. ker. Kossuth Lajos-tér 11
:: :: II. emelet 213.) fogad el. :: ::

Szerkesztőség: Budapest,
II., Herman Ottó-út 15. sz.

M. Kir. Halélettani és Szenny-
víztisztító Kísérleti Állomás

MEGJELENIK EGYELŐRE MINDEN HÓ KÖZEPÉN.

Az Országos Halászati Egyesület tagjai ingyen kapják.

Nemtagoknak előfizetési díj: {
Egész évre 12 pengő.
Fél évre 6 pengő.
Külföldre egész évre 16 pengő.

Állami alkalmazottaknak 50%-os kedvezmény jár.

:: :: Verantwortlicher Redakteur: :: ::
Dr. EMIL UNGER.

:: Administration: Ungarischer ::
Landes Fischerei Verein,
BUDAPEST, V.,
:: :: Kossuth Lajos-tér 11. II. 213. :: ::

Redaktion: Kgl. Ung. Ver-
suchsstation für Fischerei-
biologie und Abwässer-
seitigung Budapest,
II., Herman Ottó-út 15. sz.

HALÁSZAT - (FISCHEREI)

FACHBLATT FÜR DIE GESAMTINTERESSEN DER FISCHEREI

Organ des Ungarischen Landes Fischerei Vereins Budapest.

TARTALOM: Meghívó. — Folyami halászatunk károsodása cukorgyári szennyves zivék levezetése folytán. — Lindmeyer Antal. — Példabeszédek és közmondások a horgászéletben. — L. Kiss Aladár. — Társulatok. — Ujdonságok. — Vegyesek. — Arjegyzés. — Hirdetések.

INHALTSANGABE FÜR DAS AUSLAND: Einladung. — (Generalversammlung des Ungarischen Landes Fischerei Vereins. — Die Schädigung unserer Fluswsasserfischerei durch Zuckerfabriksabwässer. — Sprichwörter in der Sportfischerei. Gesellschaften — Neuigkeiten. — Vermischte Mitteilungen. — Fischpreise. — Annoncen.

ORSZÁGOS HALÁSZATI EGYESÜLET.

Meghívó

az Országos Halászati Egyesület f. évi március hó 9-én, határozatképtelenség esetében március hó 21-én (pénteken) délután 6 órakor a földművelésügyi minisztérium palotájában (V. ker. Kossuth Lajos-tér 11. sz. I. emelet 124.) tartandó

évi rendes közgyűlésére.

TÁRGYSOROZAT:

1. Elnöki bejelentések.
2. Titkár évi jelentése.
3. Új tagok felvételének megerősítése.
4. Számvizsgáló bizottság jelentése; 1929. évi zárszámadások felülvizsgálata. (Alapszabályok 11. §.)
5. 1930. évi költségelirányzat megállapítása. (Alapszabályok 19. §.)
6. Elnök, 2 alelnök, 24 választmányi tag és 3 számvizsgáló bizottsági tag választása.
7. Indítványok. (Nyolc nappal a közgyűlést megelőzően írásban nyújtandók be.)

Vendégeket szívesen látunk.

Budapest, 1930. évi február hó 1-én.

br. Inkey Pál
elnök.

Ezen meghívó a jelenlegi viszonyokra való tekintettel pótolja a névre szóló külön meghívót, mivel a lapot az Egyesület minden tagjának megküldjük.

Folyami halászatunk károsodása cukorgyári szennyvesz zivék levezetése folytán.

írta: LINDMEYER ANTAL állomásvezető.

Folyóink halállománya abban az időben, mikor folyamszabályozás alig volt, amikor gőzhajók sem jártak, az egykorú leírások tanúsága szerint, szinte hihetetlen nagytömegű volt. Különösen a Tisza folyó bővelkedett nagyon halban, de nem kevésbé a Duna és a többi folyóink is.

Igen előnyös volt a ponty és pontyféleségek szaporodására, hogy a tavaszi áradások idejében, az ú. n. zöld-ár idején, folyóink vizei kilépvén medrűkből, nagy területeket árasztottak el. Ezekben a füves, gyepes, jól felmelegedő legelőknél a ponty és rokonai nyugodtan le tudtak ívni, a zsenge halivadék bőséges tápanyagot találva, erős fejlődésnek indult. Az árvizeknek a folyam-mederbe való visszavonulásakor élővizeink jól benépesedtek halivadékkal, úgyhogy a halászat révén kifogott hálnak a pótlásáról maga a természet gondoskodott.

Az intenzív ármentesítő munkálatok következményeképpen a folyami halak ívóhelyei is szűkebb határok közé szorultak s így a kifogott halak utánpótlásának a lehetőségei is kisebbek lettek. Ezt tekinthetjük legfőbb oknak, mely folyóink nagy halbőségét az idők folyamán erősen lepasszította.

Hozzájárulhatott még ehhez a folyami hajózás, a partszabályozási munkálatok, sőt a kultúra terjedésével a nagyvárosok fejlődése, azok közegészségi berendezései, a fekáliáknak csatornák útján a folyóvizekbe való levezetése, az ipar nagyarányú kifejlődése, szennyvizeinek az élővizekbe való lebocsátása. Mindezek olyan tényezők, amelyek folyóvizeink nagy halbőségére csökkentő hatással lehettek.

Ezt felismerve, az arra illetékes hatóság a halászati érdekeltségekkel karöltve, egyrészt folyóinkat évről-évre ivadékhallal (1 nyaras pontyivadék) népesíti be és igyekszik a halászatra nézve kedvezőbb viszonyokat teremteni, másrészt gondoskodik a vízjogról szóló 1885 : XXIII. t.-c. 24. §-a alapján, hogy élővizeink tisztán tartassanak, azok ártalmas anyagokkal meg ne fertőztessenek, illetőleg annyira megtisztíttassanak, hogy ne legyenek káros hatással sem a közegészségügy, sem a mezőgazdaság, állattartás, halászat és ipar szempontjából sem.

Amint az iparnak is érdeke, ha folyóvíz felhasználására van utalva, hogy tiszta vizet kapjon, úgy többek között a halászat szempontjából is kívánatos, sőt elsőrendű fontosságú, hogy az élővíz károsan be ne szennyeződjék.

Míg a kevés szennyvizet produkáló iparok szennyvizei könnyűszerrel tisztíthatók meg, addig a sok vízzel dolgozók, így a mezőgazdasági kémiai iparban különösen a cukorgyárak szennyvizei, óriási tömegűknél fogva, körülményesebben ugyan, de megtisztíthatók és ezzel elejét lehet venni a sok panasznak és kártérítési pereknek, amelyek mindannyiszor megújulnak, ahányszor a cukorgyár szennyvizeinek tisztításakor mulasztásokat követ el.

Hogy a cukorgyártás folyamán keletkező elhasznált vizekkel, az úgynevezett cukorgyári szennyvizekkel, azok kémiai és biológiai sajátágaival megismerkedjünk, szükséges a cukorgyártás menetét röviden ismertetnünk; így feleletet fogunk kapni arra a kérdésre, hogy az említett szennyvizek miért okoznak annyiszor bajt a folyami halászatnak és miben rejlik a bajnak lényege.

Már az ókorban ismerték a nádcukrot ($C_{12}H_{22}O_{11}$), amit akkoriban cukornádból (*Saccharum officinarum*) készítettek és gyógyászati célokra használták fel. Gazdasági jelentőségre a cukorgyártás csak a keresztsháborúk idejében tett szert. Eleinte Észak-Afrikában, Dél-Európában és Nyugat-Indiában termelték a cukornádat és az abból készített cukor, mint gyarmati cukor került Európába.

A cukor általános élvezeti cikk és tápszer Európában csak a múlt század közepe táján kezdett lenni, amikor *Markgraf András* berlini gyógyszerésznek sikerült a cukorrépából 5%-nyi nádcukrot előállítani. Ez a preparátum azonos volt kémiai összetételre és optikai tulajdonságaira nézve a cukornádból előállítottal. Ma, a trópusi vidékek kivételével, már mindenütt a cukorrépából (*Beta vulgaris*, 8—18% cukortartalmú) gyártják a cukrot.

Míg a gyümölcsfélékben főként a dextróz (szőlőcukor) és a laevulóz (gyümölcscukor) fordul elő — ezek nehezen kristályosíthatók —, addig a répából előállítható cukor könnyen kristályosítható.

A cukorrépa kezdetben 5—6% cukrot tartalmazott. Ma már a célszerű művelés- és kitenyésztéssel cukortartalma 15—18%-ra emelkedett. A cukorrépa átlagosan 13—14% cukrot, 2—3% oldható nemicukor-anyagot, 4—5% rostot és 78—80% vizet tartalmaz. A cukorgyártás folyamán a legfőbb igyekezet oda irányul, hogy a répából a cukortartalmat minél jobban kivonják. A

többi anyag, a préselt répaszelet kivételével, vízben oldva mint szennyvíz kerül lebocsátásra. Ezen anyagok közül szerves nitrogéntartalmú vegyületek: fehérjék, asparagin, betain, trimethyl glyocoll azok, amelyek könnyen bűzös rothadásnak indulnak és erősen szennyeznek. A nitrogéntartalmú szerves vegyületeken kívül a szerves savak közül oxalsav, csersav, almasav, trikarballylsav, akonit-sav és borkósav is található a répa levében, mégpedig közömbös vagy savanyú sók alakjában.

A répalé nem cukortartalmú anyagai közé kell még számítanunk a répa hamualkatrészeit is. A répa hamuja ásványi sókat, így 55·1% kálit, 8·9% nátront, 6·08% meszet, 12·18% magnéziumot, 4·2% foszforsavat, 4·2% kénsavat, 4·8% klórt, ezeken kívül még vasoxidot és kovasavat is tartalmaz. Ezen anyagok közül a káli, foszforsav és mész, mint jó növényi trágyaanyagok, a többi felsorolt anyaggal együtt kárbavesznek, miután részben a szennyvízbe kerülnek, részben pedig a melászba, részben pedig a cukorgyári mésziszapba, amelyet trágyázásra fel lehet használni.

A cukorrépát, ahogy ősszel a répa földéről kikerül, a levélzetétől és felsőrésztől késsel megfosztva, a gyarak közelébe viszik és hosszú prizmákba rakva előbb szalmával, majd egy bizonyos vastagságú földréteggel letakarják, hogy a fagy ellen megvédjék és a cukorvesztésüket a minimumra csökkentsék.

Az így raktározott nyersanyag a cukorgyártási időszak (campagne) alatt, amely rendszerint 90 napos és október 1-től december végéig tart, kerül feldolgozásra. A mi gyáraink a cukorgyártási időszakban átlag napi 150—200 vagon répát dolgoznak fel. A répához tapadt földes alkatrészek az időjárási viszonyokhoz képest 5—10%-ot, sőt többet is tesznek ki, de ha csak 5%-ot veszünk is figyelembe, ez a 90 napos üzem mellett már 675—900 vagon földtömeget jelentene, ami az élővízbe kerülve, a folyó medrét alaposan feliszapolná és amelynek kikotrása tetemes költségeket okozna. Ezeketől a földes alkatrésztől a répát úsztatás és mosódobokban való kezeléssel szabadítják meg; ily módon a répához tapadt földes alkatrészek az ú. n. *répamosóvízbe* kerülnek, miáltal az erősen zavaros lesz, vagyis mechanikailag szennyeződik. A földes alkatrészek mellett még répa fark-törmelékek is kerülnek bele a mosóvízbe. Ezeket a répa farkfogó-rostélyok segítségével tartják vissza. Az ennél a műveletnél keletkező répamosóvíz nem káros szennyvíz, rothadásnak nem indul feltéve, hogy bőséges üzemvíze van a cukorgyárnak és nem kénytelen diffúziós, vagy kondenzvizet felhasználni, amit azonban igen sokszor kénytelenek megtenni, miután fagyos időben az említett melegvízzel a répára fagyott sár könnyebben távolítható el. *Ez utóbbi esetben azonban a répamosóvíz is káros hatásúvá válik.*

Az előbb említett megfontolásból láttuk, hogy a napi 150 vagon répát feldolgozó gyárnál a campagne alatt kb. 675—900 vagon iszapra számíthatunk; ez a két számadat is már eléggé mutatja, hogy a nem ártalmas mosóvíz sem bocsátható le a folyóvízbe anélkül, hogy előzetesen meg ne tisztíttassék. A nem káros hatású szennyvizek tisztítása *ülepítéssel* történik. Fontos itt, hogy elegendő számú és nagyságú ülepítőmedence álljon a cukorgyár rendelkezésére.

A megmosott répa a szeletelőgépeken felaprítva, a cukor kioldása céljából, a hengersizű diffúzorokból álló diffúziós battériába kerül, ahol a szeleteket 60—70° C-ra hevített vízzel kezelik, mégpedig olyanformán, hogy a legsűrűbb lé a friss szeletekkel, a leghígabb, vagyis tiszta víz a legjobban kilúgozott szeletekkel jut érintkezésbe. Amikor egy-egy diffúziós-edény teljesen kioldotta

a cukrot, akkor az edény alsó részét kinyitva, vízzel kinyomják a szeleteket, a szelet egész tömege a vízzel együtt egy tartályba esik. A répaszeletet innen pater-noszterrel továbbvizik a *szeletsajtóba*, ahol kipréselik. Ennél a két műveletnél, vagyis a diffúziós-edény kiürítésénél és a szelet préselésénél képződik a *diffúziós- és szeletsajtó-szennyvíz*. Mindkettő erősen szennyező, mert könnyen rothadó anyagokat tartalmaz, tehát *mindkettő káros hatású szennyvíz*. A répaszelet préselés után takarmányul szolgál, ebből nagyon kevés kerül a szennyvízbe.

A káros hatású, könnyen rothadó szennyvizek megtisztítása nálunk legcélszerűbben *tárolással és kirohasztással* történik.

E célból a campagne egész ideje alatt földtöltéssel körülvett medencékben 1 m-es elborítással összegyűjtik a szennyvizeket. Itt rothadási folyamatok és ülepedés megy végbe. A szennyvíz a campagne után *még 3 hónapig rohasztva* annyira megjavul, hogy az aránylag kisebb befogadó élővízbe lebocsátva sem okoz bajt. A szennyvíz lebocsátásakor természetesen még ügyelni kell, hogy egyenletes, lassú áramban folyjon le és alkalma legyen hígulni; nem azért, mintha a befogadó víz oxigénjét rothadás révén elhasználná, hanem tisztára azért, mert a kirohasztott szennyvíz még oxigént nem tartalmaz, avagy pedig igen keveset, úgyhogy az élővíz oxigéntartalma, oxigénmentes vízlevezetés révén, ilyen vízzel való keveredés következtében csökken. Így pl. ha a szennyvízlevezetés folytán a befogadóban a szennyvíz 0,3 : 1 arányban hígul, vagyis 1 rész élővízre 0,3 rész kirothadt szennyvíz esik, és ha eredetileg az élővízben 6 cm^3 literenkénti oxigénmennyiség volt megállapítható, akkor a befogadó víz a fenti hígulás után már csak literenként $4,6 \text{ cm}^3$ oldott oxigént fog tartalmazni. Ez pedig már semminemű veszedelmet nem jelent. Látjuk tehát, hogy pusztán számítás-sal meg lehet előre állapítani, hogy a már kirothasztott, de még oxigént nem tartalmazó víz lebocsátása hogyan történjék. Erre a cukorgyárak figyelemmel is vannak, sőt utasításunkra oxigénmeghatározások segélyével is szabályozzák a kirothasztott szennyvíz lebocsátását és ha ily módon idejében felszabadul a szennyvíz rothasztására szolgáló raktárterület, azt tavasszal művelés alá is veszik és mint trágyázott talajt rendszerint répatermelésre használják fel, miáltal a szennyvíz trágyázó hatását is kihasználják.

A diffúziós-lé további feldolgozásának célja a nem cukortartalmú anyagok leválasztása és kristályos cukor előállítására. A nem cukortartalmú anyagokat, amelyek a cukor kristályosodását akadályozzák, égetett mésszel vagy mésztejjel választják le, vagyis derítik és ezzel az eljárással egyidejűleg széndioxiddal kezelik, szaturálják az oldatot, hogy a fölös meszet vízben oldhatatlan mészkarbonát alakjában leválasszák. Derítéskor a cukorlé gőzzel $80-90^\circ \text{C}$ -ra van felhevítve, hogy a derítés tökéletes legyen. A derítést és szaturálást 3—4-szer ismétlik meg, minden egyes alkalommal szűrőszűrővel megsűrűve. Így nyerik az úgynevezett *híg levét és a mésztiszapot*, amely utóbbit rendszerint a gyár közelében halmozzák fel és trágyaként értékesítik.

Az ily módon nyert híg levét besűrítik, helyenkint meg csontszézen átszűrve vagy kavics- és homokszűrőn át bocsátva, utána vákuumban, vagyis légritkítással főzik be, míg kristályosodik. A kristályos cukrot centrifugálás-sal különítik el a cukorlétől. A cukorlének vákuumban való besűrítésekor képződnek a kondenz-vizek.

Ezek minimális mértékben szennyezettek, éppúgy, mint a gőzgépek hűtővizei is. A besűrítés és centrifugálás műveleteit legalább háromszor megismétlik, a har-

madik centrifugálás után feketésbarnaszínű, sűrű szirupot nyernek. Ez még mindig 40—50% cukrot tartalmaz; ezt a szirupszerű anyagot melásznak hívják. A cukorgyárak rendszerint a melászt nem dolgozzák tovább fel, hanem mint értékes cukortartalmú anyagot a szeszgyárosoknak adják el, akik megfelelő hígítás és a cukornak erjeszthetővé tétele után (invertálás) elerjesztik, lepárolják és ily módon alkoholt készítenek belőle.

A melással kapcsolatban fel kell említenem, hogy sokszor a cukorgyári vízszennyezések eseteiben az egyszerű halásznép a melászt tartja a cukorgyári vízszennyezés okozójának és a melászt téveszti össze azzal a nyálkás anyaggal, amely a cukorgyári vízszennyezések alkalmából az élővizekben ki szokott fejlődni.

Megnyugtatásul szolgáljon, hogy melászból a cukorgyár semmit le nem bocsát a szennyvizekbe.

A cukorgyártás menetének rövid ismertetéséből látjuk, hogy a cukorgyártás folyamán képződnek: nem káros hatású és káros hatású szennyvizek. Nem káros hatású szennyvizek: a répamosásból eredő *mechanikailag szennyezett vizek*. Ezek nem rothadnak és ülepítés-sel tisztíthatók, ide sorolhatók még a nyomokban szennyezett *kondenz- és hűtővizek*, ezek ülepítést nem igényelnek.

Egy másik csoportja a cukorgyári szennyvizeknek a *káros hatásúak*. Ide tartoznak a *diffúziós- és szeletsajtó-vizek*, amelyek sok szerves anyagot tartalmaznak és könnyen rothadnak. Ez utóbbiak azok a szennyvizek, amelyek tárolással és kirohasztással tisztíthatók meg; kirohasztás után minden baj nélkül lebocsáthatók.

Lássuk most már, mily módon nyilvánul meg a cukorgyári vízszennyezés és hogyan ismerhető fel, illetőleg hogyan állapítható az meg exakt vizsgálatokkal?

Az ártalmas cukorgyári szennyvizek a cukorrépa-lé *nem cukortartalmú alkatrészeinek* nagy részét tartalmazzák. Ezek mind jó táptalajt alkotnak a baktériumok számára, sőt miután a szennyvizek rendszerint *meleg állapotban* hagyják el a gyár területét, hamar rothadás-nak indulnak és ha a befogadó élővíz (recipiens) kis vízhozamú, *annak oxigéntartalmát a baktériumok működése* (aerob baktériumok) folytán literenkinti $6,7 \text{ cm}^3$ -ról 1 cm^3 alá is lecsökkentik, *avagy pedig teljesen elfogyaszt-hatják*. Amint ebből látjuk, itt a vízben oldott oxigén-tartalom megállapítása a legfontosabb feladat, éppúgy mint bármely más esetben is, amikor a befogadó élő-vízbe *rothadó szerves anyag* talált levezetést.

A cukorgyári szennyvíz oxigénhiányt okozó káros hatását sokszor nem közvetlenül a gyár alatt fejti ki, hanem *nagy távolságban az élővíz alsó szakaszainak halászbérlőit is károsan érinti*. Volt rá eset, hogy a cukorgyári szennyvizeknek a befogadó élővízbe való beömlésétől kezdődőleg oxigénhiány lépett fel és tartott mind-addig, míg a befogadó víz valamely bővebb vízbe nem ömlött bele. Oxigénhiány vagy pedig igen alacsony oxigéntartalom esetén a halak kezdenek levegő után kapkodni, pipálnak, elkábulnak, oldalt fekszenek és végül fulladási tünetek között kinyílt kopoltyúfedőkkel, amit különösen a ragadozóhalakon lehet megfigyelni, megfulladnak.

Leghamarabb pusztulnak el a nagyobb oxigén-igényű ragadozóhalak (süllő, harcsa, csuka), ezek már $2,5-3 \text{ cm}^3$ oxigéntartalom mellett pusztulnak, később a keszeg-félék, ponty, compó és végül a kárász, ezek 1 cm^3 literenkinti oxigéntartalom mellett vagy ennél valamivel kisebb ($0,5 \text{ cm}^3$ körül) oxigéntartalom esetén pusztulnak csak el. A halászat bérlője ilyen oxigénhiány esetén halállományát nem tudja megvédeni, nem tudja

megakadályozni, hogy a kábult halat, amely könnyen kifogható, boldog-boldogtalan ki ne fogja és ne értéksítse, a bérlőnek ezáltal súlyos károkat okozva.

Az oxigénhiány a cukorgyári vízszennyezés súlyosabbik esete. Ez rendszerint kisebb élővizek mentén levő cukorgyári szennyvízvezetés esetén következik be. Alacsony vízállás és meleg időjárás nagyban elősegíti annak a bekövetkezését.

A szennyződés ezen módja a cukorgyári szennyvizek erős rothadóképességére vezethető vissza. Rothadáskor a szerves anyag megbontását hasadógombák (baktériumok) végzik, ezen munkájuk közben a vízben oldott, vagyis a halak légzésére szolgáló oxigént fogyasztják el. Ez utóbbi esetben, ha az oxigéntartalom eltűnik, az élővíz öntisztulási folyamata majdnem teljesen megakad és az egész víztömeg megposhad, bűzös rothadásnak indulva, amit az oxigént nem igénylő anaerob baktériumok okoznak.

Bővízű folyóknál ez az eset nem fordul elő, itt a folyóvíz öntisztulási folyamata megbirkózik a beléje kerülő rothadó anyaggal, azonban felléphet egy másik igen gyakran panaszolt baj, amely kisebb befogadó vizek esetén is előfordul és amit a cukorgyári vízszennyezésekre igen jellemző organizmus, a *Sphaerotilus natans* nevű fonalas hasadógomba okoz. Ez igen nagy tömegekben való kifejlődésekor szabad szemmel is látható, kimutatni azonban minden kétséget kizáró módon csakis mikroszkópi vizsgálattal lehet.

A *Sphaerotilus natans* sejtjei Schoenichen szerint 7—9 ezred milliméter hosszú és 2—3 ezred milliméter vastag, szintelen, meglehetősen vastag burookban hosszú fonalakat alkotva, fehér-, ritkán vörösszínű, nyálkás, gyepszerű anyagot képez. Szaporodása fonalrészek leválása útján történik.

Folyt. köv.

TECHET RÓBERT

okleveles mérnök BUDAPEST

Vállalja HALASTAVAK tervezését és építését, régi tavak reorganizációját, tavak intenzív racionális kezelését, termések külföldi értékesítését, öntözések, lecsapolások tervezését és építését, földbirtokok felmérését, parcellázását, mérnöki és halászati szakvélemények készítését.

VIII., József-körút 43. sz. II.
TELEFÓNSZÁM: József 429—22.

Példabeszédek és közmondások a horgászéletben.

Írta: L. KISS ALADÁR.

Ezek a példabeszédek és közmondások, bizonyos szorosán vett meghatározások: így nyelvére veszi a mesterséget s abból ad egy-két veret; észreveszi a szelíd erkölcsi billenést, a takaródzani akaró hibát és máris kész a javításra, de amit gondol, azt keményen, alaposan megmondja, szinte érezni lehet a tű hegyét, a nélkül, hogy meg is szúrna; szeme mint a sasé, s ha meglátja prédáját, nem kóvályog felette, hanem hirtelen dobja reá magát. Szereti a gúnynak néha szúrós, de nem sebző nyilat éregetni s találó akkor is, ha ostorozás helyett neveltségessé tesz.

A régi időkben csak a halászat mesterségéből veszi tárgyát, ami érthető is, ha ennek a megélhetési ágának elterjedését és fejlettségét vesszük figyelembe.

Később szinte félénken itt-ott a *horoggal* való halúzás is helyet kap benne, ami a horgászatnak, mint olyan-nak a kezdő nyomait mutatja. Az újabb, most már *horgász*-példabeszédek és mondások pedig egy egészen külön világot ölelnek fel, amelyek az ősi *halász*-példabeszédektől és közmondásoktól egészen eltérnek, annyira, hogy azok csakis a horoggal való halúzás körébe tartozó példalódzások, karakterizáló mondások és meghatározások.

És ezen máról-holnapra való átalakulás, jobban mondva a másiktól való eltávolodás megmagyarázható azzal, ha látjuk a horgászospottnak úgyszólván hirtelen keletkezését, erős megindulását, illetőleg rohamos fejlődését.

Úgy a halászat, mint a horgászat szigorúan a maga köréből, életéből veszi a példabeszédhez és közmondáshoz hozzávaló s megfigyelt tárgyat, avagy személyt. De különösen a mai sporthorgászatnál, — amiről a közelmúltban még beszélni sem lehetett, — annyi újszerűség, ismeretlen dolog, fogalom kapott nevet, amely legtöbbszörre — különösen a már mindjobban érdeklődő nyilvánosság előtt — még idegenül hangzik.

S hogy nem lesz már soká idegen, mutatja ezen sportágnak előretörése és rohamos fejlődése, amely nemcsak az azt kultiválók között, de újabb s mély erkölcsi értelmű példabeszédei és mondásai révén mihamar a köztudatban is szerephez fog jutni.

Mint jeleztem, a halászat és horgászat bizonyos tekintetben összekapcsolódik s épen ezért nem hagyhatom el *Herman Ottó* által összegyűjtött, de a legnagyobb részét a köztudatba már átment és izzig-vérig használt példabeszédeket és közmondásokat, amelyek mindegyikéhez éles ésszel átértzett, talpraesett magyarázó szavakat fűz és így azoknak olvasását, újból való felidézését, szinte élvezetessé teszi.

Ezek felsorolása után adom pedig meg azon horgász-példabeszédeket, mondásokat és kifejezéseket, amelyeket eddig összegyűjtenem sikerült, s amelyekre, szűkebb körre vonatkozó, szinte speciális kifejezéseitől eltekintve, rá fogunk bukanni egy idő múlva már a köztudatban is, amint azokat lépten-nyomon használni fogják.

I. A köztudatban használt halász-példabeszédek és közmondások java, *Herman Ottó* által összegyűjtve: „*Fejétől büzlik a hal.*“ Ezt a latinnal együtt bírja a magyar ember s leginkább a rossz előljáróra vonatkozik az országban, vármegyében, helységben, — de a családfőre is méri a kemény szót.

„*Jól van, mint hal a vízben.*“ Elemében van, semmi baja.

„*Eleven, mint a csík,*“ — mondják az elfogott csíkok nyüzsgéséről, tehát jókedvű, friss.

„*A halnál is egészségesebb,*“ — mondja *Miskolczi Gáspár* uram „*Jeles vadkert*“-jében; ez már az egészség egészsége.

„*Él, mint a hal a vízben.*“ Balatoni szójárás: semmi baja.

„*Hallgat, mint a csík a varsában.*“ Mikor az ember fia rossz fát tett a tűzre, akkor meghúzódik, hallgat, vagy legalább is követi a struccmadár példáját: homokba dugja a fejét, s a csík sem tesz különben; mihelyt megérzi, hogy fogva van, — vesztég marad, meglapul a varsában. S miért mondja a halász hogy hallgat? Azért, mert a csík, kifogva, nyikorgó hangot hallat.

„*Küszön — keszeget.*“ Ez a balatoni halász szájában annyi, mint „*eben-gubát cserélni,*“ vagyis hitványról-hitványra kerülni.

„Bámul, mint a csikhal.“ A balatoni halászember így fejezi ki az ostobaság végső határán járó báméskodást, mikor az ember „se lát, se hall, se ért“; álla leesik, szeme kerekre nyílik, bámul-bámul és a szava eláll. A csik szeme mindig egyformán kerekre van nyitva.

„Amint veted a pendelyhálót, úgy fogod a keszeget“, — mondja a halászember ugyanarra, amire a szántóvető ezzel a szóval él: „Ki mint vet, úgy arat.“

„Az a hal a legszebb, amely a hálóból kiugrik.“ Ez egy általános emberi tulajdonságot fejez ki; — még az anyának is mindig az a legszebb gyermeke, akit a halál elragadott tőle.

„Kivetette a hálóját“: szép lány, szép menyecske, — de a csunyája is, — a legény után; prókátor a per után, uzsorás áldozata után. A legrégebb mesterségek egyike.

„Hálóba került“, ha t. i. a kivetés sikerült.

„Horogra kerül“, leginkább a legény a lányéra, — azután ott vergődik a házaseslet szárazán.

„Átkozott a hal a harmadik vízben.“ Az első víz az, amelyben a hal él; a második az, amelyben fő; a harmadik az, amelyet az ember a halra iszik: megromlik a gyomra, azért átkozott az a víz; a hal bort kíván. Ez olasz barátok tanítása, de a magyar ember regulája is.

„Zavarosban halászik.“ Ez talán leginkább közszólás, mely a fondorkodó haszonleséstől, a szemenszedett csalásig festi a becstelenség ősrégi mesterségét

„Karó közt a potyka.“ Mikor már a potyka a varsa karói közt van, akkor biztos a veszte; — az embernek is ha nem vigyáz. Az alkalom ezer karós varsával áll élete útján.

„Csuka van a tóban.“ A házsártos, kapzsi, békétlenkedő ember, mikor család, község, vármegye, ország nyugalmát zavarja; de a tevékeny is, mikor a restség pocsolójában az iszapot túró ember-potykát ösztökélni kezdi.

Ez, a mesterségen kívül a magyar ember viszonya a halhoz, a példabeszédek java, mely a kedélyt csillogtatja.

A felsorolt példabeszédek és közmondások legtöbbször régebbi ízű és eredetű, hogy az szinte beleforrott a köztudatba, amit azok általános használata is mutatja.

II. A horgász-példabeszédek, mondások és szójárások a következők:

Az imént felsoroltak között van egy, amely alaposan elkíváncozik a „halászat“ gyűjtőfogalom köréből, amidőn azt mondja, hogy „horogra kerül“, amelynek átvitt értelme a szelíd gúny humorával van aláfestve, megérezve benne az életnek tréfás tragikomikumát. Már magának a horgászat jelképének felhozása is ezt a példabeszédet onnan, a többi közül kiemeli

Majd egy másikkal. hogy: „Az a hal a legszebb, amely a hálóból kiugrik“, megtaláljuk a horgászat példabeszédei között is, de más formában és értelemben s amelyet így fejez ki, hogy:

„Az a hal a legnagyobb, amelyik a horogról lemarad“, vagy: „A nem látott hal a legszebb.“ Ugyanis a horoggal megakasztott hal, ha még a vízben lemarad, a valóságban úgy meg szokott hirtelen nőni, mint májusi esőben a növényzet. Azaz akkor nő, amidőn az esetről beszélnek. — Itt a füllentő, nagyító embert pécézi ki.

A halászat fogalmánál a példabeszéd a legtöbb, a horgászatnál meg a szójárás, mondás és kifejezés, amely talán még idegenül hangzik, némelyik azonban olyan

tréfára hajló hangot üt meg, aminek a révén azután mihamar a köztudatban is elterjedt.

„Esz' a csuka, kap a ponty.“ Ez inkább ugrató mondás s annak a horgásznak szól, aki hajnaltól napestig horgászik, de eredményt felmutatni nem tud. Mondom, ez a szójárás nem a horgász pipogyaságát szellőzteti, hogy nem fog, inkább a tétlenül, napok hosszat a part mellett gunnyasztónak szól. Szinte ökleli vele.

„Egyik végén a hernyó, másik végén a naplopó.“ A régi köztudatnak megcsontosodott mondása, amely a horgászatot nemhogy sportnak, de még szórakozásnak sem vette komolyan s inkább céltáblául választotta ki a szenvedélyes halúzó embert, semhogy ő maga engedjen a szűk látóköréből és tapasztalatlanságából. Hisz a hernyó kifejezés is csak a kádencia kedvéért adódott, tudva azt, hogy a halra, a többek között nem hernyóval, hanem földi gilisztával horgásznak. Találól humora és szelíd gúnyja azonban, amelyben a csalánnak ártatlan, de érezhető csipése is benne van, — elsőrendű.

„Szakállas a készség.“ Arra mondja, ha valaki bizonyos nemtörődomséggel, hozzánemértőséggel horgászik. Annyira nem gondolja még a horgászszámait, készségét sem, hogy a zsinog szinte kiszakállosodik. A köztudat ilyenkor a Pató Pál szavát idézi: „Ejh! ráérünk arra még!“ Ennek a kárát pedig csakis a horgász vallja. Tíz megakasztott hal közül, egyet, ha kifog. Ha rossz, elhanyagolt a horgokészség, kevesebb az eredmény is. Tehát a szerszám dicséri a gazdáját.

„Finom hal az ökle.“ Ennek a szatírája maróbb, sem mint hinnők. Arra az emberre mondja, aki lusta, nem ért hozzá, vagy nem igyekszik elsajátítani a nagyobb, esetleg a nehezebben elérhető halak fogásait s megelégszik, már a maga megnyugtatóására is, a szélhajtó küsz (ökle) fogásával, ezzel a víz szintjén járó, öklömnyi kis hallal. A saját értékét becsüli le, aki ilyent mond.

„Vízben a szeme.“ A szórakozott emberre mondja. A horgán megakadt hal már a horognyelet verdesi a vízbe és nem látja, nem hallja, vagy későn veszi észre, vagy akkor, amidőn az már kiszabadult az ideiglenes fogságából és tova úszott. — Ilyen közel van az életben is minden egyes embernek a szerencséje és mégis elszalasztja azt magától, későn veszi észre. És nem marad más hátra, mint a sopánkodás. Így van az is, aki az orránál tovább nem lát.

„Vergődik, mint keszeg a fűzéken“, — mondja a tehetetlenre, így a horgászra is. A közmondás azt mondja ilyenkor: „Segíts magadon, az Isten is megsegít!“

„Harcsa helyett Marcsát fogott.“ Azt a dévajkodó hangot üti meg, amidőn valamiben nem akar komoly dolgot látni s ilyenkor inkább a tréfára, mókára hajlik. Innen a másik, a köztudatba már átment példabeszéd is, hogy: „Horogra került“. Ebből a meghatározásból tehát mindjárt két sütet is akadt.

Itt sorolunk fel azután néhány szójárást és mondást is.

„Megpezsdukt a víz.“ Ha a víz forni kezd, megpezsdukt. A folyóvíznél akkor, ha egy távolabbi áradás keletkezett, amely a vizet erősebb mozgásba hozta. Ez azért fontos a horgásznál, mivel ilyenkor mindenféle hal mohóbban eszik, jobban jár az élelem után, mivel, ha az áradás leérkezik, a víz megzavarodik s élelmét sem tudja a hal olyan könnyen megtalálni. Ez a halnak egy sajátságos, erős ösztöne.

„Nem eszik a keszeg, ponty van a tanyán.“ A keszeg a pontynak az előfutárja. Élelme ugyanaz, mint a pontyé s ahol ilyenre rátalál (etetőhelyek, tanyák),

ott összegyülekeznek. A ponty, jó ösztönéből ezeket követi. Ha az etetőhelyen, tanyán a keszeg már nem mohoskodik, bizvást már nagyobb hal, ponty van a tanyán, amely a kisebb halat onnan elkergeti.

„Ez is öngyilkos hal volt.“ Akkor mondja, amidőn valamely ok miatt nagy időközökben nem lehet fogni halat s itt-ott egy eltévedt, vagy visszamaradt mégis horgóra akad. Ilyenkor a horgász rovására írják a fogott halat. Ugyanis nem a tudásával fogta, hanem a véletlen játszott közre.

„Harangozik a harcsa.“ A kisebb harcsa, ha szájában a csalétek a horoggal, le-föl rángatja a zsinogen át a horognyél csapóvégét, azaz harangozik. Szinte beharangozza magát s a horgász is tudja ilyenkor, hogy hanyadán van vele.

Folyt. köv.

Egynyaras
nemes pontyvadék jutányosan kapható

Gróf Esterházy Pál uradalmában,
Réde (Veszprém vm.)

Budapest, VI. ker. Andrássy-út 68. szám.
Telefon: Aut. 199—73.

TÁRSULATOK—EGYESÜLETEK.

Az Országos Halászati Egyesület választmánya január hó 23-án báró Inkey Pál elnökleite alatt ülést tartott. Jelen voltak: Répássy Miklós alelnök, Antalffy György, Corchus Zoltán, dr. Isgum Ádám, dr. Lukács Károly, Kuttner Kálmán, dr. Unger Emil, Paluzsa László, Szalkay Zoltán, Zimmer Ferenc, ifj. Zimmer Ferenc választmányi tagok, Németh Endre pénztáros és Fischer Frigyes ügyvezető titkár.

Távolléteket kimentették: Hirsch Géza, Iklódy-Szabó János, dr. Kovács Vilmos, Purgly Pál, Schwarz Izidor és báró Szurmay Sándor.

Elnök: napirend előtt megemlékezik a választmány buzgó és régi tagjának, Kuttner Kálmán miniszteri tanácsosnak 1929. év végén történt nyugdíjaztatásáról. Melegen méltatja Kuttner Kálmának a halászat terén hosszú éveken keresztül érdemes munkásságát, rámutat az egy emberöltő alatt elért eredményekre s felszólalását azzal végzi, hogy az egyesület nevében reméli, hogy a nyugalomba vonulás az egyesület keretében kifejtett tevékenységének még intenzívebb folytatása fog lenni, s munkatársai és a halászat munkásai között még hosszú éveken keresztül fogjuk üdvözölni Kuttner Kálmán ny. miniszteri tanácsost.

1. **Titkár** kéri a választmány intézkedését aziránt, hogy egy jelölőbizottságot küldjön ki, amely az ez év márciusában megejtendő tisztújításra a hivatalos névsort állítsa össze. A mandátumok lejártá miatt betöltésre kerül: egy elnöki, két alelnöki, 24 választmányi tag és 3 számvizsgáló bizottsági tag helye.

A választmány a jelölőbizottságba az egyesület elnökét és ügyvezető titkárát, továbbá Répássy Miklós alelnököt, Corchus Zoltán és ifj. Zimmer Ferenc választmányi tagokat küldi ki.

2. **Titkár** bejelenti, hogy az Omge által rendezendő tavaszi mezőgazdasági kiállításba ez év folyamán a halászat is bekapcsolódik és március hó 20—25-e között halászati kiállítás lesz. Az Omge vezértitkárával lefolytatott tárgyalások szerint a kiállítást az Országos Halászati Felügyelőség, az Országos Halászati Egyesület és a Halélettani és Szennyvíztisztító Kísérleti Allomás rendezik. Az Omge a felsorolt három rendező hatóságnak a halászati kiállítás rendezésében teljesen szabad kezét ad, és mindenben támogatja a halászati csoport munkáját. Részéről a kifizendő díjakhoz egy díjat szándékozik adni, a bírálóbizottság tagjai középviselésében az Országos Halászati Egyesület elnökét fogja fel-

kérni, a hirdetések céljaira a nyomtatott ismertető füzeteket készséggel rendelkezésre bocsátja. A Halászati pavillon már fel van állítva s a többi munkálatok: úgymint a tetőaláhozás, akváriumok elhelyezése, vízvezeték és villany felszerelése iránt szintén intézkedés történt.

A választmány a bejelentést tudomásul veszi s felhívja a titkárt, hogy az Omge vezértitkárával tisztázza teljes részletességgel azt, hogy a kiállítóknak térdíjat vagy helydíjat kell-e fizetni, továbbá, hogy az eladott állatok után a szokásos százalékot szintén fizetni kell-e. A belépődíjak bizonyos része nem fog-e a kiállítás javára esni, s vajjon a kiállítókat a kiállítás hozzájárulásához való címen nem fogja-e valamely összeg fizetése terhelni. Egyúttal kijelöli a kiállítás rendezőbizottságának tagjait és pedig Corchus Zoltán, Paluzsa László, Zimmer Ferenc és ifj. Zimmer Ferenc választmányi tagokat és a titkárt s megbízza őket, hogy a kiállítás rendezésével kapcsolatos ügyeket, főleg az akváriumoknak a jelentkezők között való szétosztását intézzék el. Egyebekben pedig, miután február hó folyamán újabb választmányi ülés lesz, a további intézkedések megtétele a következő ülés tárgya lesz.

3. **Titkár** bejelenti, hogy a takarmánybeszerzési hitelnek ez évben való folyósítása iránt lépéseket tett.

Tudomásul szolgál.

4. **Titkár** bejelenti, hogy értesülése szerint a m. kir. földmivélségi miniszter úr a balatoni horgászat rendezése ügyében értekezletet kíván tartani, amelyre az Országos Halászati Egyesület is meghívást fog nyerni. Kéri a választmányt, hogy kiküldöttjét jelölje ki.

A választmány, miután az elnök a Balatoni Halászati Társulat részéről fog az értekezleten résztvenni, Répássy Miklós alelnököt küldi ki.

5. **Titkár** kéri a választmányt, hogy a közgyűlés határidejére nézve utasítást adjon. Tájékoztásul közli, hogy leghehelyesebb volna az Országos Mezőgazdasági Kiállítás és halászati kiállítás idejével egyezően megtartani a közgyűlést március 20 és 25-e között.

A választmány a közgyűlés határidejéről március hó 21-ét jelölte ki.

6. **Titkár** felolvassa a Marosvízi halászati társulat beadványát, amelyben Antalffy György és Társa Halászati R. T. halászbérlő bérleengedése iránti kérvénye tárgyában véleményt kér.

A választmány megbízza a titkárt, hogy a kérelem tárgyában pártoló választ adjon, s igazolja, hogy a nyíltvízi halászat a szigorú tél miatt és az áradások elmaradása következtében válságos helyzetbe került.

7. **Dr. Unger Emil** bemutatja dr. A. Seligo német cikkét a tavak táplálékforrásairól és a tavak ápolásáról, azzal, hogy annak magyar fordítását a Halászatban közölni fogja. Megjegyzi, hogy a cikket Seligo a bécsi halászati gyűlésen adta elő s az másutt még nem jelent meg.

A választmány a cikk megküldését köszönettel vette tudomásul s elhatározta, hogy annak díja fejében a szokásos írói tiszteletdíjat utalja ki a szerzőnek.

8. **Tagul** jelentkeztek: Politzer István, Felsőgyöngypusztza; gróf Széchenyi Emil, Lábod; dr. Sándor Géza ügyvéd, Budapest; Márkus János, Marcali; dr. Meller János, Csurgó.

A választmány a közgyűlés utólagos jóváhagyása reményében a jelentkezőket tagokul felvette.

9. **Corchus Zoltán** kéri a választmány közbenjárását, hogy a speciálkocsiban szállított élőhalak analógiájára a hordóban szállított ivadék és tenyészanyag számára szintén szállítási kedvezmény engedélyeztessék.

A választmány megbízza a titkárt, hogy a szállítási kedvezmény tekintetében az illetékes helyeken informálódjék, s a szükséghez képest a kellő lépést tegye meg.

10. **Antalffy György** kéri a választmányt, hogy a halászati tilalom felfüggesztése iránt kérvénnyel forduljon a földmivélségi miniszter úrhoz. Kérésének indoklásául felhossa a közvízi halászatnak sanaryu helyzetét, továbbá a tilalmaknak nem különös jelentőségét, úgyhogy szakszempontról, nézete szerint, a tilalom felfüggesztésének — megfelelő ivadékkihelyezés ellenében — komoly akadálya nem lehet.

A választmány — id. Zimmer Ferenc kivételével, aki a tilalom fenntartását a halállomány megvédése céljából indokoltan tartja — a kérelem pártolását határozta el, s megbízza a titkárt, hogy a halászati tilalom felfüggesztése végett felirattal forduljon a földmivélségi miniszter úrhoz.

F.

Budapest székesfőváros

6—7 vagon húslisztet kíván eladni

Ezenfelül
évenként mintegy 12 vagon kerül eladásra.

◆
Érdeklődni lehet:

a közéletmezési ügyosztályban Kiss tanácsjegyzőnél,
vagy az állategészségügyi telepen az igazgatóságnál.

A Hármaskörösi halászati társulat f. évi január 31-én Szarvason tartotta évi rendes közgyűlését dr. Spett Ernő elnöke alatt.

Az elnök kegyeletes szavakkal emlékezik meg dr. Sziráczky János elhúnytaról a ki hosszú ideig nagy ügyszeretettel foglalkozott a társulat ügyeivel, s legutóbb annak elnöke is volt.

Ribárszky Pál alelnök igazgató előterjesztette évi jelentését a társulat működéséről. Az elmúlt évben 8 láda fogassüllő ikra helyzetet ki a békésszentandrási holt ágba, a kikelés jól sikerült, s az ivadék később a Körösbe bocsáttatott.

A közgyűlés foglalkozott a töltések közti hullámtérben fekvő kubikgödrök bevonásának kérdésével, s megbízta a társulati igazgatót, hogy ezek bérbevételére nézve az érdekelt ármentesítő társulatokkal egységet kössön.

Elfogadtatott a múlt évi zárszámadás 23.287 P bevétel, 10.162 P kiadás és 13.125 P pénzmaradvánnyal.

Végül a közgyűlés a társulat 1930. évi költségelőirányzatát a következőkben állapította meg:

Bevétel: Maradvány	13.125 P
Bérletekből	8.220 P
A bérösszegek 1/2 évi kamata	657 P
összesen:	22.002 P
Kiadás: Halivadék szállítás és elhelyezés	350 P
Halászati egyesületi tagdíj és lap támogatása	44 P
Az érdekeltség osztaléka 1928 végéig	4.552 P
1929 évre eső osztalék, kat. holdanként 4 P	6.716 P
Bizonytalan halászati jogok rendezésére	600 P
Alelnök igazgató tiszteletdíja	600 P
Irodaköltség és írnok munkadíja	220 P
Előre nem látottakra	41 P
összesen:	13.123 P

A fentiek szerinti pénzmaradvány: 8.879 P.

J.

A Kettőskörösi Halászati Társulat f. évi január hó 20-án Békésen tartotta meg évi közgyűlését Moldoványi János főszolgabíró elnöke alatt. Takácsy Sándor alelnök-igazgató jelentésében eladta, hogy az elmúlt évben a hosszantartó és hideg tél, valamint a kedvezőtlen tavaszi és nyári vízállások a társulati vízterületen károsan befolyásolták a halászat eredményét.

A halállomány emelése érdekében a társulat 30 q nemes pontyivadékokat szerzett be a biharugrai tógazdaságból 5083 P költséggel, azonkívül az állam által küldött 5 láda süllőikrát is kihelyezte. A keltetés jól sikerült, azonban a kihelyezett pontyivadék egy része — valószínűleg vízszennyezés következtében — elpusztult; szükséges lenne azért az egész társulati vízterületre kiterjedő vizsgálat, a halpusztulás okának felderítése végett. Idevonatkozó intézkedés megtételére az Országos Halászati Felügyelőség rövid úton felkérte.

A számvizsgáló bizottság helybenhagyta az 1929. évi zárszámadást 10.566 P bevétel, 9115 P kiadás és 1451 P pénzmaradvánnyal. — A közgyűlés elfogadta a jövő évi költségelőirányzatot a következő tételekkel:

I. Bevétel: Múlt évi pénzmaradvány	1.451 P
1930. évi haszonbérékből	6.848 P
összesen:	8.299 P
II. Kiadásokra	8.299 P

irányoztatott elő; ezen előirányzatban az érdekelt víztulajdonosoknak kifizetendő járulékra 3424 P, halivadék beszerzésére és elhelyezésére pedig 3997 P vétetett fel.

Végül a közgyűlés társulati elnöké dr. Sebők Elek ügyvédet választotta meg, mivel Moldoványi János főszolgabíró másoldalú elfoglaltságára való hivatkozással az elnöki tisztségről lemondott.

I.

UJDONSÁGOK—VEGYESEK.

Az országos halászati kiállítás ügyével, amint az más helyütt olvasható, az egyesület választmánya behatóan foglalkozott. A kiállításnak az Országos Mezőgazdasági Kiállításba való bekapcsolódása igen szerencsés dolognak mondható, mert ez alkalommal Magyarország mezőgazdái nagy része feljön Budapestre a gazdaság legkülönbözőbb ágai felett szemlélet tartani.

A halászati kiállítás pavillonja már áll, s hihetőleg rövid idő alatt tető alá fog kerülni, s mindenesetre látványossága lesz a kiállításnak népies formájával, izléses külsejével.

Nyílt vízi halászaink, tógazdáink versenyezve jelentkeznek a kiállításra, s a rendezőbizottságnak ugyancsak sok és kényes munkája lesz, amíg a kiállítandó anyag helyét, terjedelmét, az akváriumok számát eldönti. A pártatlan jóakarát és igyekezet mindenesetre meg lesz, s ha valaki nem azt a kedvező helyet fogja kapni, melyet nézete szerint megérdemelt volna, tulajdonítsa ezt annak, hogy a rendezőbizottság munkája szintén emberi dolog, amelynek korlátait a lehetőségek szabják meg.

Mindenesetre örvendetes lesz, ha a magyar halászat sok évi hallgatás után a nyilvánosság elé lép, és szerényen, de önérzettel mutatja be sok évi munkájának eredményét.

F.

Tógazdaságainkból hordó- vagy vagon-tételekben szállítunk egy- és kétnyaras

HARCSAIVADÉKOT

és rendkívül gyorsnövésű nemes

PONTYIVADÉKOT

a kaposvári orsz. halászati kiállításon első díjjal és aranyéremmel kitüntetett biharugrai törzsünkéből

CORCHUS DEZSŐ és ZOLTÁN BUDAPEST IX., BORÁROS-TÉR 3.

Tógazdaságok figyelmébe!

1. A magyarországi tógazdaságok pontyanyagának vérfel-frissítése érdekében a földművelésügyi kormány a múlt év őszén a németországi legjobban bevált fajtákból: a schwarzenfeldi, aischgründi és lausitzi törzsből húsz métermázsra, darabonként mintegy 2 kg egyedsúlyú háromnyaras pontyokat importált.

E tenyészanyagot a Magyar Tógazdaságok r.-t. bicskei- és dr. Goszthonyi Mihály bárdibükki (vasútállomás: Kaposmérő) tógazdaságának teletetőiben helyezték el, s nagy részét az előzetes igénylések szerint már szétosztották.

A még fentmaradt mennyiség a korábbi feltételek mellett — törzsenként 2 ikrás 3 tejes — 2 P 50 fillér kilogrammonkénti árban még kapható és a fentnevezett tógazdaságokban átvehető. Célszerű az átvételt előre oda jelezni.

2. A tógazdaságok felesleges pontyivadékait, melyek legalább 3 deka súlynál nagyobbak, a kormány a köztvizek népesítése céljából az év tavaszán előreláthatólag meg fogja venni. Természetesen felesleges ivadékról lévén szó, az ár csak mérsékelt lehet. Minden tógazdaság jelentse be az Országos Halászati Felügyelőségnek, (Budapest V., Földmív. min.) mennyi felesleges ivadéka lesz előreláthatólag, milyen súlyú, s mi a tógazdaság rakodó vasúti állomása?

F.

Árjegyzés. A Halbizományi és Halértékesítő rt. és a Zimmer Ferenc halkereskedelmi rt.-től nyert értesítés szerint január hó folyamán a *nagybani* halárak kilogrammonként a következők voltak:

Édesvizi élőponty	{	nagy	2:30—2:40 P
		közép	2:00—2:20 "
		kicsi	1:90—2:00 "
Édesvizi jegeltponty	{	nagy	1:60—2:00 "
		közép	1:40—1:60 "
		kicsi	1:20—1:40 "
Dunai süllő	{	I. oszt.	5:00— — "
		II. oszt.	3:50—4:00 "
		III. oszt.	2:80—3:20 "
		IV. oszt.	2:80—3:20 "
Balatoni fogassüllő	{	I. oszt.	— — — "
		II. oszt.	5:00— — "
		III. oszt.	3:60— — "
		IV. oszt.	3:60— — "
Harcsa (élő)		3:80—6:00 "	
Romániai harcsa fej és bél nélkül friissen		4:50— — "	
Csuka	{	nagy	2:00— — "
		kicsi	1:60— — "
Compó		2:40— — "	
Kecsege		4:00—6:00 "	
Kárász		1:10—1:60 "	
Őn		1:20—1:60 "	
Balatoni keszeg		0:60—0:70 "	

Forgalom igen gyenge, irányzat lanyhuló.

A lap kiadásáért felelős: Dr. Unger Emil.

MAGYAR TÓGAZDASÁGOK R.T.

Több mint 6000 katasztrális hold terjedelmű tógazdaságai közül az alábbi helyeken:

Balatonföldvár, Bia, Bicske, Csoór, Gelej, Hortobágy, Iszkaszentgyörgy, Konyár, Mike, Nagyláng, Orspusztá, Pellérd, Sárd, Sárszentmihály, Sáregres, Somogy-szentmihály, Szabadbattyán, Tápiószecső, Tüsképuszta, Varászló szállít tenyésztésre nemestörzsű egy- és kétnyaras pontyot, pontyanyákat, harcsa-, fogassüllő-ivadékokat, fogassüllő-ikrát.

TELEFÓN:
AUT. 122—37.

BUDAPEST
V., Széchenyi-utca 1.

BARTA LIPÓTNÉ

HALKERESKEDŐ

BUDAPEST IX.,
KÖZP. VÁSÁRCSARNOK.

TELEFÓNSZÁM

IRODA: AUT. 850—71.
ÜZLET: AUT. 855—84.

HALÁSZHÁLÓ

puha inslég és kötél, hálófonal, para-fa-alattság, rebzsinór minden mennyiségben kapható

ÁDÁM MIKSA
R.-T.-NÁL BUDAPEST

Főüzlet: IV. Ferenc József-rakpart 6-7
A Ferenc József-híd és Erzsébet-híd között
Telefón: Aut. 843—10.

Fióközlet: VII. Thököly-út 16 szám
A Keleti pályaudvar ind. oldalával szemközt
Telefón: József 361—71.

HALBIZOMÁNYI ÉS HALÉRTÉKESÍTŐ R.-T. HALNAGYKERESKEDÉS BUDAPEST

Telep és iroda: IX, Csarnok-tér 5
Eláruló hely: IX, Közp. vásárcsarnok V, Széchenyi-u 1
Központi iroda: T.: Aut. 122—37

Telefónszám:

Nappal ■ Aut. 856-36.
Éjjel ■ Aut. 105-32.
Szállítási osztály: József 348-48.

Megvesszük tógazdaságok egész haltermését, szállítunk a Magyar Tógazdaságok r.t. kezelésében levő tógazdaságokból elsőrendű gyorsnövésű cseh, bajor egy és kétnyaras pontyokat, anyapontyokat s minden más tenyészhalat, megtermékenyített fogassüllőikrát, valamint etetési üzemre berendezett tógazdaságok részére különféle haltakarmányt.

■ részvénytársaság

Halkereskedelmi

Vesünk és eladunk bármily mennyiségű élő és jegelt halat.

ZIMMER FERENC

TELEFÓN:

Közp. vásárcsarnok:
Aut. 854—48.

Fióközlet: V., József-tér 13.
Aut. 816—79.

Iroda: VIII., Horánszky-utca 18.
József 335—39.

Budapest IX., Központi-

vásárcsarnok

STEINER MÁRKUS

halnagykerekeskedő

■ vező feltételek mellett intézek el.

Bizományi eladásokat ked-

ségű élő és jegelt halat.

BUDAPEST
IX. ker. Közp. vásárcsarnok.

Iroda: IX.,
Erkel-utca 11.

Telefónszám:
Aut. 866—19.

Veszek és eladok bármily mennyi-